

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoE/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723203123
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6723203123.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, v právnej veci oprávnenej/starej matky: L.. T. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX/XX, XXX XX I., zastúpenej JUDr. Katarínou Kollárovou, advokátkou so sídlom O. XXX, XXX XX Z. proti povinnej/matke: W. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L..C.. V. XXX/X, XXX XX X., t. č. bytom O.. P. XXXX/X, XXX XX X., zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Martina Slosiariková, s. r. o. so sídlom Topoľova 33, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 54 830 591, o výkon rozhodnutia o úprave styku starej matky k maloletému dieťaťu: H. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako povinná, zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, na odvolanie povinnej/matky proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 8Em/4/2023-32 zo dňa 09.08.2023, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie z r u š u j e a konanie o výkon rozhodnutia z a s t a v u j e .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Zvolen (ďalej len „súd prvej inštancie“) nariadil výkon rozhodnutia, a to neodkladného opatrenia vydaného Okresným súdom Zvolen č. k. 10P/155/2023-22 zo dňa 28.06.2023, ktorým súd prvej inštancie nariadil úpravu styku starej matky s maloletou H. Y. tak, že stará matka je oprávnená stretávať sa s maloletou každú stredu v kalendárnom týždni od 16,00 hod. do 18,00 hod. a každú nedeľu v kalendárnom týždni od 11,00 hod. do 16,00 hod. (I. výrok). Matka je povinná maloletú v určenom čase riadne pripravenú odovzdať starej matke pred bydliskom matky, v ktorom s maloletou býva a stará matka je povinná v určenom čase maloletú na tom istom mieste matke odovzdať (II. výrok). V odôvodnení súd prvej inštancie konštatoval, že z tvrdení oprávnenej/starej matky v návrhu na výkon rozhodnutia vyplýva, že povinná/matka si povinnosti uložené neodkladným opatrením neplní, nakoľko nedodríava časy, kedy má maloletú odovzdať do starostlivosti oprávnenej/starej matky, za účelom zachovania rodinných väzieb, na pár hodín. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodňoval ust. § 370 ods. 1, § 371 ods. 1, § 373, § 376 ods. 1, 2, § 377 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

2. Proti tomuto uzneseniu, v zákonom stanovenej lehote, podala odvolanie povinná/matka, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), nakoľko mala za to, že súd nepostupoval v súlade s vyhláškou č. 207/2016 Z. z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých a bez legislatívneho podkladu pristúpil k vydaniu napadnutého rozhodnutia. Poukázala na to, že v zmysle citovanej vyhlášky má konanie o výkon rozhodnutia 3 fázy, 1. fázou je fáza zisťovania, 2. fázou je fáza po nariadení výkonu rozhodnutia uznesením a 3. fázou je samotný výkon rozhodnutia. Fáza zisťovania je upravená v § 3 až § 5 citovanej vyhlášky. V prvom rade súd prvej inštancie po podaní návrhu na začatie konania o výkon rozhodnutia zisťuje, či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný

nemôže podrobovať rozhodnutiu. Je možné nariadiť neodkladné opatrenie podľa § 3 ods. 3 vyhlášky alebo vyžiadať správu orgánov sociálnoprávnej ochrany. Len, ak sa nezistia ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré nie je možné výkon rozhodnutia uskutočniť, uznesením súd prvej inštancie nariadi výkon rozhodnutia v súlade s § 377 a § 378 CMP. V danom prípade však súd prvej inštancie preskočil prvú fázu konania o výkon rozhodnutia a bez zistenia, či v danej veci neexistujú ospravedlniteľné dôvody, pristúpil k vydaniu uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia. K týmto ospravedlniteľným dôvodom povinná matka uviedla, že z dôvodu separačnej úzkosti maloletého dieťaťa psychológ doporučuje zredukovať styk s oprávnenou/starou matkou na mieru, kedy je dieťa aktívne, teda určite nie na dve alebo päť hodín. V opačnom prípade sa jedná o násilné donucovanie dieťaťa. Taktiež zo správy zo psychologického vyšetrenia vyplynulo, že za účelom pomínutia separačnej úzkosti dieťaťa sa nedoporučuje v tomto rannom veku dávať maloleté dieťa nasilu do rúk akejkoľvek inej osobe. Matka opakovane uvádza, že nebráni v styku dieťaťa so starou matkou a ponúkla jej niekoľko alternatív iného termínu styku, pričom poukázala na objektívne prekážky nemožnosti realizácie styku v časoch určených súdnym rozhodnutím. Je v záujme dieťaťa, aby kontakt so starou matkou nadväzovalo v prítomnosti jemu známej osoby, ktorou je jeho matka. Na základe uvedeného povinná matka navrhuje odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil a návrh na výkon rozhodnutia zamietol a priznal matke/povinnej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Oprávnená/stará matka vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že povinná matka odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia do dnešného dňa povinnosť uloženú neodkladným opatrením ani raz nespĺnila a styk s vnučkou - maloletou H. vôbec neumožňuje. Už uvedená skutočnosť sama o sebe, t. j. dlhodobé a opakované porušovanie povinnosti určenej neodkladným opatrením zo strany povinnej predstavuje dôvodnosť tohto konania. Zároveň poukázala na to, že Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uznesením zo dňa 05.09.2023 sp. zn. 14CoP/32/2023 zmenil uznesenie Okresného súdu Zvolen zo dňa 28.06.2023 č. k. 10P/155/2023-22 tak, že neodkladným opatrením dočasne upravil styk starej matky s maloletou H. tak, že je oprávnená stretávať sa s maloletou každú stredu v párnom kalendárnom týždni od 16,00 hod. do 18,00 hod. a každú sobotu v nepárnom kalendárnom týždni od 16,00 hod. do 18,00 hod., pričom v časovom období do 30.11.2023 bude styk prebiehať za prítomnosti matky maloletej a od 01.12.2023 bude styk prebiehať bez prítomnosti matky. Tvrdenia povinnej matky o nevhodnosti styku starej matky/oprávnenej s vnučkou, o existencii ospravedlniteľných dôvodov nerealizácie styku sú len účelovými tvrdeniami, prostredníctvom ktorých sa snaží bezdôvodne odopierať oprávnenej/starej matke realizáciu styku, či vyhýbať sa plneniu povinnosti stanovenej súdom. Zo strany povinnej je zrejماً snaha obmedziť jej stretávanie sa s maloletou H.. Z týchto dôvodov oprávnená žiadala, aby odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a zaviazal povinnú k povinnosti nahradiť oprávnenej trovy konania v rozsahu 100 %.

4. V priebehu konania o výkone rozhodnutia na súde prvej inštancie teda došlo rozhodnutím Krajského súdu v Žiline zo dňa 05.09.2023 sp. zn. 14CoP/32/2023 (právoplatné a vykonateľné dňa 20.09.2023) k zmene exekučného titulu - uznesenia Okresného súdu Zvolen č. k. 10P/155/2023-22 zo dňa 28.06.2023 vo výroku I. a III. tak, že neodkladným opatrením dočasne upravuje styk starej matky L.. T. Y. s maloletou H. Y. v rozsahu ako je uvedené v ods. 3. odôvodnenia tohto uznesenia a vo zvyšnej časti návrh starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V ďalších výrokoch II. a IV. uznesenie Okresného súdu Zvolen potvrdil.

5. Podľa § 390 ods. 2 CMP súd prvej inštancie vyzval oprávnenú/starú matku, či súhlasí s pokračovaním výkonu súdneho rozhodnutia podľa zmeneného exekučného titulu, a či sa podľa zmeneného exekučného titulu realizuje jej styk s maloletou. Oprávnená/stará matka uviedla, že v súčasnej dobe sa výkon neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 28.06.2023 sp. zn. 14CoP/32/2023 realizuje, avšak výkon styku v praxi je z dôvodu nenáležitého správania sa zo strany povinnej a odmietania akejkoľvek komunikácie s oprávnenou výrazne sťažený. Zároveň oznámila súdu, že súhlasí s pokračovaním konania o výkon rozhodnutia.

6. Vo vyjadrení na základe výzvy súdu prvej inštancie oprávnená matka ďalej uviedla, že čo sa týka jej styku s maloletou H., tak v dňoch 23.07., 26.07., 02.08., 06.08., 09.08., 13.08., 16.08., 20.08., 23.08., 27.08., 30.08., 03.09., 06.09., 10.09.2023 si povinná matka ani raz súdom uloženú povinnosť nespĺnila a styk s maloletou v týchto dňoch vôbec oprávnenej neumožnila. Dňa 16.09.2023 sa styk s maloletou H. realizoval, rovnako dňa 20.09.2023, 30.09.2023, 14.10.2023, 18.10.2023.

7. Povinná/matka vo svojom vyjadrení k výzve súdu v súvislosti s vyjadrením sa o priebehu styku realizovaného na základe zmeneného exekučného titulu uviedla, že stretnutí sa oprávnená nikdy nezúčastňovala sama, vždy to bolo za prítomnosti jej dcéry alebo jej partnera. Styk starej matky s maloletou sa realizuje podľa rozhodnutia výhradne v prítomnosti matky. V ďalšom sa vyjadrovala ako prebieha stretnutie, resp. styk oprávnenej/starej matky s maloletým dieťaťom a keďže sa realizuje styk starej matky/oprávnenej s maloletým dieťaťom na základe uznesenia krajského súdu, povinná/matka navrhuje, aby súd konanie o výkon rozhodnutia zastavil a priznal povinnej/matke náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

8. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a § 3 ods. 5 písm. a/ CMP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) a neviazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP) po prejednaní veci dospel k záveru, že je potrebné napadnuté rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušiť a konanie o výkon rozhodnutia zastaviť.

10. V predmetnej veci oprávnená/stará matka žiadala nariadiť výkon rozhodnutia - uznesenia Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/155/2023-22 zo dňa 28.06.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14CoP/32/2023 zo dňa 05.09.2023 a to z dôvodu, že povinná/matka nemá dodržiavať realizáciu styku nariadenú uvedenými súdnymi rozhodnutiami a bráni oprávnenej/starej matke v kontakte s maloletou H.. V čase, keď bolo vydané uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia, resp. napadnuté uznesenie, súd prvej inštancie pri jeho vydaní dňa 09.08.2023 vychádzal zo skutočnosti, že povinná/matka maloletej H. sa odmieta dobrovoľne podrobiť vykonateľnému súdnemu rozhodnutiu a odmieta maloleté dieťa odovzdať starej matke v danom čase. Mal preukázané v čase vydania napadnutého uznesenia, že povinná/matka neumožnila styk oprávnenej/starej matke ku dňu 08.08.2023 v dňoch v nedeľu 23.07.2023, v stredu 26.07.2023, v nedeľu 30.07.2023, v stredu 02.08.2023, v nedeľu 06.08.2023. V priebehu konania o výkon rozhodnutia došlo k zmene exekučného titulu uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14CoP/32/2023 zo dňa 05.09.2023. Súd prvej inštancie v súlade s ust. § 390 ods. 2 CMP z dôvodu, že exekučný titul bol právoplatne zmenený, vyzval oprávnenú/starú matku, či súhlasí s pokračovaním v konaní o výkon rozhodnutia. Táto vyjadrila súhlas s pokračovaním v konaní. Z tohto dôvodu došlo k tomu, že konanie o výkon rozhodnutia pokračuje na základe exekučného titulu, ktorý bol právoplatne zmenený. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní povinnej/matky vychádzal z nižšie citovaných zákonných ustanovení.

11. Podľa § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

12. Podľa § 370 ods. 1 CMP podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

13. Podľa § 373 CMP na konanie o výkone rozhodnutia sa použijú ustanovenia prvej časti a piateho dielu prvej hlavy druhej časti, ak nie je ustanovené inak.

14. Podľa § 377 ods. 3 CMP odvolanie proti nariadeniu výkonu rozhodnutia možno odôvodniť len tým, že exekučný titul nie je vykonateľný alebo že okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, spôsobili zánik uloženej povinnosti.

15. Podľa § 390 ods. 1 písm. e/ CMP súd aj bez návrhu uznesením konanie o výkon rozhodnutia zastaví, ak došlo k splneniu povinnosti.

16. Podľa § 391 CMP o náhrade trov konania rozhoduje súd v uznesení, ktorým konanie o výkon rozhodnutia zastavuje.

17. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

19. Z vyjadrení oprávnenej/starej matky, povinnej/matky na výzvy súdu prvej inštancie mal odvolací súd preukázané, že sa riadne realizuje styk oprávnenej/starej matky s maloletou podľa zmeneného exekučného titulu s maloletým dieťaťom, styk prebehol riadne dňa 16.09.2023, 20.09.2023, 30.09.2023, 04.10.2023, 14.10.2023, 18.10.2023, 28.10.2023. Odvolací súd bol toho názoru, že nariadený styk oprávnenej/starej matky s maloletou sa realizuje a nie je dôvod, aby konanie o výkon rozhodnutia pokračovalo. Zastavenie výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých prichádza do úvahy aj bez podania návrhu, keďže súd z úradnej povinnosti zastaví výkon rozhodnutia vo veciach maloletých v zákonom taxatívne uvedených prípadoch. Cieľom výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých je zabezpečiť naplnenie obsahu súdneho rozhodnutia tak, aby bolo naplnené jednak právo maloletého dieťaťa na styk s rodičom, starým rodičom, do ktorého osobnej starostlivosti nebolo zverené. Súd má takto povinnosť nielen dbať o naplnenie obsahu súdneho rozhodnutia, ale tiež skúmať, či v priebehu výkonu rozhodnutia nenastala niektorá zo zákonodarcom aprobovaných skutočností, ktorá by mala za následok zastavenie konania.

Odvolací súd zistil, že dochádza k dobrovoľnému plneniu povinností, a teda dôvody, pre ktoré bolo napadnuté uznesenie vydané, zanikli, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil (§ 389 ods. 1 písm. d) CSP) a konanie o výkon rozhodnutia (§ 390 ods. 1. písm. e) CMP) zastavil.

20. Podľa § 391 CMP o náhrade trov konania rozhoduje súd v uznesení, ktorým konanie o výkon rozhodnutia zastavil.

21. S poukazom na skutočnosť, že odvolací súd konanie o výkon rozhodnutia zastavil, rozhodol aj o náhrade trov konania v zmysle citovaného ust. § 391 CMP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že ich žiadnemu z účastníkov nepriznal. Neboli splnené podmienky na priznanie náhrady trov konania podľa § 53 CMP (len v taxatívne vymedzených konaniach) - konanie o výkon rozhodnutia tam nespadá, ani podľa § 54 CMP (zásada zavinenia) - účastníci si v priebehu konania o výkon rozhodnutia plnili procesné povinnosti, a ani podľa §55 CMP (s ohľadom na okolnosti prípadu by to bolo spravodlivé) - takéto okolnosti však odvolací súd nevzhliadol.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu, na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).